

Forslag til uttalelse på Nei til Atomvåpens landsmøte 28. mars 2020

Nei til atomvåpen krever tiltak for avspenning og atomnedrustning; Norge må ta ansvar for egen sikkerhet! Norden som atomvåpenfri sone!

Atomvåpentrusselen er større i dag enn under den kalde krigen. Mer aggressive militære strategier og nye fleksible atomvåpen har gjort atomvåpnene mer anvendelige. Det øker muligheten for å ta i bruk atomvåpen. Stormaktene fremmer sine nasjonale interesser på bekostning av avtaler om nedrustning og rustningskontroll.

Nei til Atomvåpen deler befolkningens uro og motstand for det som nå skjer.

Norge er dratt inn i stormaktsspillet ved å slippe USA inn på norsk territorium. Russland føler seg ikke truet av Norge. Russland føler seg truet av USA. USA må ut av Norge. Norge trenger et selvstendig og troverdig forsvar. Det vil dempe konfliktnivå mellom stormaktene og heve atomterskelen i området.

Nøytrale Sverige og Finland har inngått samarbeidsavtaler med USA for militær tilrettelegging og øvelser for å benytte deres territorium ved konflikt mellom Russland og USA. Slik er Norden blitt viktige russiske mål.

Nei til Atomvåpen mener det er et stort demokratisk problem at omleggingen av norsk forsvars- og sikkerhetspolitikk og hvordan Norge er trukket inn i stormaktenes atomspill, i all hovedsak har foregått bak lukkede dører. I den grad informasjon om forsvars- og sikkerhetspolitikk er åpen for befolkningen, er den ufullstendig og ofte villedende.

Nei til Atomvåpen mener at spenningen kan reduseres og sikkerheten mot bruk av masseutryddelsesvåpen kan økes, ved å opprette en atomvåpenfri sone i Norden. Atomstatene må avstå fra å true området med atomvåpen. De nordiske landene må forplikte seg til ikke å tilrettelegge for bruk, lagring, øvelser i egen eller andres regi på vårt territorium. Siden de nordiske landene i dag ikke har atomvåpen, vil en slik avtale ikke endre styrkeforholdet mellom atomstater i verden.

En atomvåpenfri sone kan være et ledd i å få de nordiske land til å støtte og ratifisere FNs atomvåpenforbud og nå det endelige målet om en verden fri for atomvåpen!

Nei til atomvåpen vil arbeide for:

- avspenning og atomnedrustning i nordområdene
- å opprette en atomvåpenfri sone i Norden
- at Norge støtter og ratifiserer FNs atomvåpenforbud
- et troverdig og defensivt norsk forsvar for å heve atomvåpenterskelen i området
- tilstrekkelig informasjon og reell demokratisk deltakelse i sikkerhetspolitikken

Begrunnelse:

Fra slutten av 1990-tallet har Norge valgt å tilpasse våre forsvarsressurser til USAs behov globalt framfor å bygge et eget troverdig forsvar. Russland føler seg ikke truet av Norge. Russland føler seg truet av USA. Når Norge inviterer USA helt inntil den russiske grensen, bidrar Norge til økt spenning mellom stormaktene på vårt territorium. Norsk politikk har tidligere vært å unngå å bli en slagmark for stormaktene. Nå kan det se ut som Norge har gitt etter for USAs press om å få nær tilgang til russiske områder og dermed forlatt den politikken.

Norske myndigheter forsvarer amerikansk tilstedeværelse i Norge med at vi trenger forsterkninger for vårt utilstrekkelige forsvar mot en truende nabo. Russland svarer med truende adferd. Norge blir stående mellom atomvåpenmaktene og risikerer å bli en slagmark for stormaktene. Det skaper ubalanse og økt spenning i området og Norge oppnår mindre sikkerhet framfor mer. Derfor må USAs styrker ut av Norge. Vi trenger et selvstendig og troverdig forsvar som kan dempe konflikter, ikke øke dem.

Den økte spenningen mellom USA og Russland har økt den militære betydningen av Norge. Med NATOs førsteslagsdoktrine, om å angripe med atomvåpen først, blir atommaktene stående svært nær hverandre med masseødeleggelsesvåpnene i vårt område. Det har vært norsk politikk at det ikke skal være atomvåpen i Norge i fredstid. Nå er denne politikken brutt.

Amerikanske atomubåter patruljerer i norsk farvann og får anløpe norske havner og amerikanske B-52 bombefly patruljerer i Barentshavet. Norske installasjoner så vel militære som sivile er tilrettelagt for amerikanske militæroperasjoner.

USA har utviklet NATO til å ivareta sine stormaktsinteresser ved å utnytte landenes geografiske plassering opp mot Russland. Også de nøytrale landene, Sverige og Finland har inngått samarbeidsavtaler med USA om tilrettelegging for å kunne benytte deres territorium til militære øvelser og ved konflikt mellom Russland og USA. Avtaler som skulle gi dem mer sikkerhet, kan innebære mindre sikkerhet.

Det nordiske totalforsvaret hvor sivile leverandører og installasjoner (vareleveringer, tjenester, flyplasser, havner og annen infrastruktur) inngår, er tilrettelagt for rask amerikansk bruk. Norden blir dermed viktige russiske mål og det øker fare for russisk angrep på sivil infrastruktur og syberangrep i tidlig konfliktfase.

At flyplassen på Jan Mayen nå skal tilrettelegges for US-Air Forces, er trolig en slik tilrettelegging for rask amerikansk bruk av norske sivile installasjoner og som kan ha stor betydning for russisk ubåtferdsel i internasjonalt farvann ut i Atlanterhavet.

Nei til Atomvåpen mener det er et stort demokratisk problem at omleggingen av norsk forsvars- og sikkerhetspolitikk og hvordan Norge er trukket inn i stormaktenes atomvåpenspill, i alt vesentlig har foregått bak lukkede dører. I den grad informasjon om

forsvars- og sikkerhetspolitikk er åpen for befolkningen, er den ofte ufullstendig og villedende. Språk og begreper som brukes er ofte tilslørende, dempende og villedende. Et slikt eksempel er når E-tjenesten ved den åpne sikkerhetsvurderingen i februar i år, "Fokus 2020" utelater USAs rolle, mens Russland og Kina er demonisert. Det skaper liten tillit i befolkningen når USA ikke er med i den helhetlige vurderingen. Det er urovekkende at Riksrevisjonens rapport om alvorlige kritikkverdige forhold ved norsk anskaffelse av jagerflyene F-35, blir i sin helhet unntatt norsk offentlighet.

Det er utallige eksempler på unødvendig hemmelighold av sikkerhetspolitisk informasjon. Bred politisk konsensus over mange år har ført til liten oppmerksomhet om de demokratiske konsekvensene av hemmeligholdet. Presse og ulike fagpersoner i miljøet er lojale mot myndighetene. Truslene mot dem som bryter pålagt taushet virker avskrekkende.

Et stort flertall på Stortinget støtter ikke FNs atomvåpenforbud, mens nær 80 prosent av befolkningen vil at Norge skal underskrive og ratifisere forbudet. Det avdekker et demokratisk underskudd og viser at det er stor avstand mellom politikere og befolkning i viktige sikkerhetspolitiske spørsmål.

Nei til Atomvåpen vet at et stort flertall av Norges befolkning ikke ønsker å bli beskyttet av masseutsløttelsesvåpen. Befolkningen opplever angst og uro over det høye spenningsnivået Norge står midt oppi mellom de store, uforutsigbare atommaktene.

Nei til Atomvåpen mener at spenningen kan reduseres i det nordiske området ved å opprette en atomvåpenfri sone i de nordiske områdene. Atomstatene må avstå fra å true området med atomvåpen. De nordiske landene må forplikte seg til ikke å tilrettelegge for bruk, ikke delta i øvelser i egne eller andres regi, ikke lagre eller tillate andre å ha atomvåpen på nordisk territorium. Gjeninnføre norsk og nordisk basepolitikk.

Forpliktelsen vil være et viktig avspennings- og nedrustningstiltak ved at førstebruk av atomvåpen fra eller mot de nordiske områdene vil være forbudt. En atomvåpenfri sone er ikke et mål i seg selv, men et ledd i prosessen med å få de nordiske land til å støtte og ratifisere FNs atomvåpenforbud og nå det endelige målet om en verden fri for atomvåpen!